

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig.
Telefon: 14.

Ion I. C. Brătianu.

Hirtelen, orvul támadó betegség döntötte sirba a ma politikai életének egyrésztől bálványozott, ellenfeleitől állandóan gáncsolt, kétségtelenül hatalmas alakját. Halálával pótolhatatlan veszteség érte a liberális pártot s talán egész Nagyromániát.

Hogy politikai felfogásában igaza volt-e vagy nem, azt a történelem fogja megállapítani. Bizonyos, hogy ritka tehetségű, vasakaratu, eszközeiben nem válogató férfiú volt s hogy hazáját a maga felfogása szerint mindenkifölött szerette.

A ravatal mellett egy pillanatra megáll, elnémul az elvek harca s levett kalappal, elfogódva állunk a románság karakterisztikus, nagy államférfijának katafalkja előtt.

Brătianu Ionel halálának politikai következményei ma még kiszámíthatatlanok.

Ugy látszik,

Aggódó arccal sűrögnek-forognak a rokonok a betegágy körül s lélekzet-visszafojtva figyelik minden szemrebbenését.

Már régebben s az utóbbi napokban még legénykedett. Maga kereste az összetűzést, a viadalt, de egy pillanatban ütésre emelt keze bénultan hanyatlott le s önmaga is rémülten vette észre, mennyire haladott már az őrlő kór munkája.

kezét legénykedve emelte ütésre, s fennen hirdette, hogy az ellenfelet erő csapás halálos lesz, összezuzza, akit talál. S ehelyett az emelkedő kéz erejét veszítve hullott vissza s nem maradt más, mint az üres fenyegetés.

A hadbíróság zúzókalapácsa egyszerűen felmondta a szolgálatot. Az adósajtó erős szerkezet még elég bőven csurgatja az élethez ma nélkü-

lőzhetetlen olajat, a pénzt, de már csak a legnagyobb erőfeszítéssel, s recseg-ropog a szilárdan megkonstruált emelőkar — még el talál törni. Csikorogva, nagyokat döcögve halad a közigazgatás szekere. Előtte nincsen utjelző tábla — hinárba talál jutni,

A düh erő híján tehetetlen s még fokozódik. De nem veszélyes már, csak a dühöngőre magára nézve: egy új roham s bármely pillanatban készen kell arra lennünk,

... S közben, bár az orvosi kom-münikék javulásról beszélnek, már készülnek a diszes, nagy A jövő, vig örökösök mellett a vállalat is akar valamit keresni. Megindulnak hát emberei, egyelőre csak érdeklődő, résztvevő mezben előkelően hideg arccal, azon a címen, hogy a rokonsághoz tartoznak s bár nem örökölnek, a beteg nekik kedves. Hirdetik, hogy semmi baj s nem is lesz, s ugyanakkor kiszellőztetik az ezüsttel szegélyezett fekete lepedőket s fényesítetik a hamis arannyal bevont gyertyatartókat.

Azután, eljön egyszer a nap, amikor folytonos javulás és örömdenivaló jelentések után,

Csak az a kérdés, milyen lesz, aki utána jön. Lesz-e változás a rendszerben, vagy továbbra is a mai viszonyok maradnak az uralkodók s csak az lesz különbség, hogy Duca helyett másik társaság kerül közelebb a melegező tüzhöz.

Nem az kell nekünk, nem az kell Nagyromániának, hogy Brătianu menjen. Az kell, hogy a megértés uralma jöjjön.

Eljön-e, mikor jön — nem tudom.

Ezek jutottak eszembe, mikor mult szombaton Ernyey Árpádot s utána egy nappal Kiss Gézárt Gyergyóban láttam, autózni, szaladni, tárgyalni, sur-lódni.

A cenzura törvései miatt tartom szükségesnek megjegyezni, hogy ez a cikk nem Brătianura vonatkozik, a halálhír előtt íródott.

Két cikktörredék.

Szemelvény az Universul november 20-iki számából: „a székelyek állapota, bár rossz volt, sokszorosan felette állott a románok viszonyainak, akiket a közigazgatás megsemmisíteni törekedett. A székelyek nyomorúsága azonban az urak terhére volt irandó, akik kihasználták bennünket (románokat) is, saját fajtájukat is egyaránt.

Ma a székely földműves kedvező helyzetbe jutott az agrárreform következtében, az elmagyarosodott román azonban ma is a jövőtől várja a megmentését, noha saját szabad országában él.

Mult héten a Dimineața közölte volt Moskovics nagyvárad kereskedő öngyilkosságának hírért, így:

A gazdag nagyvárad Moskovics öngyilkossága.

Alcim: Kisajátították a vagyonát, mert a prefekturán magyarul beszélt. Kisajátítás hazafias indokból. (Szöveg közben) Ami legsúlyosabban érintette, az volt, hogy miután egyszer birtokait kisajátították volt, két év múlva a bihari vármegyei prefektus személyében változás történt. Dr. Nicolae Popovici helyébe dr. Nicolae Regmant nevezték ki. Moskovics József az új prefektust a kisebbségek nevében magyarul üdvözölte. A prefektus a szónokot félbeszakította, kijelentve, hogy nem tűri, hogy valaki a prefektura termében magyarul beszéljen. Ez az incidens nagy sajtóvitákra is adott alkalmat és következménye az volt, hogy új tárgyalás alá vették a Moskovics novojidi birtokának agrárreform ügyét, majdnem teljesen kisajátítva a birtokot. — Moskovics Bihar egyik leggazdagabb embere volt. Életét szorgalmas munka és fáradhatatlan aktivitás jellemezték. Az agrárreform után visszavonult diószegi birtokáról, ahol 6000 holdas területen mintagazdálkodást folytatott. Visszahúzódott novojidi kisebb birtokára, 1200 holdra. Az első kisajátítás alkalmával nem vettek el tőle, csak 300 holdat, s maradt a mintagazdaság számára kilencszáz. A fent említett incidens után elvettek még hétszázat, maradt neki is, a testvérenek is száz-száz hold. A gazdasági berendezést nem sajátították ki s az milliókat ér, azonban föld hiányában használhatatlan. Volt egy szeszgyára, amely valaha igen jól ment, ma azonban stagnál a gazdasági krízis miatt. Volt egy fatermelő vállalata, a Lyka, amely az utóbbi időkben nagy veszteségeket könyvelt el. Így Moskovics vagyona tizedrésztére redukálódott.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Telefon: 25.

Főter, Cziffra-ház.

Sürgőnycim: PUSKÁSBANK.

Saját tőkéik: 2,500.000 lej.

Betéteket elfogad könyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kamatoztatás mellett.

Kölesönt nyújt bankszerű fedezet mellett.

Vállalja az összes bank és takarékpénztári megbízásokat.

Letéteket elfogad őrzésre.

BIZTOSÍTÁSI KÉPVISELET.

Moskovics tragédiája egy Biharmegye gazdasági tragédiájával.

*

Be rosszul fest egymás alatt ez a két közlemény! Istenem, milyen messze lehet egymástól az a két város, ahol igazságügyminiszterünk lapja, s ahol a Dimineața megjelenik!

A zenebarátok estéje.

Nem kritikát akarok írni, jobban szeretem a zenét, mint ahogyan értek hozzá s akik muzsikáltak volt, mind jobban tudják, hogyan kell, mint én. Számomra csak olyan zene létezik, amelyik tetszik, nagyon tetszik, vagy nem tetszik. Éppen ezért csak néhány soros, rövid reflexiót fűzök a magam részéről az estéhez és műsorához.

Komoly, szép hangverseny volt, amelynek műsorát csak két nem zenés szám tarkította. A programot, akit érdekelt, tudja. Akinek nem kell a zene — minek azok számára egy csomó címet ideírni.

Nem hittük volna, de meglehetősen voltak ilyenek is. Egy kisvárosban mindenki mindenkit ismer, s egy ilyen alkalommal minden egyes embernek, akinek feltételezett műveltségfokából következően, ott kellene lenni, kiabál a távolléte. S éppen elégnek kiabált.

Azért meglehetősen számban gyűltünk össze. Valamivel kevesebben, mint a legutóbbi művészi eseményénél, a Marcu—Fülöp Jolán koncerten, de negyedannyian sem voltunk, mint ahány embert a Laurentzibe vonzott volt „Ben Airoly bej” tenyérjósága, hipnózisa és egyéb, szigorúan tudományos produkciói.

Azért ez nem volt baj. Akik ott voltunk, igen jól éreztük magunkat. Ha akadt a publikum soraiban komoly, képzett zenész, úgy az bizonyára azt állapította meg, hogy a muzsika kifogástalan volt. Mi, többiek, úgy hiszem, mindenki olyan őszintén, mint én, elkönyveltük az estét összes zeneszámaival együtt a „nagyon tetszik” rovatba. S feljegyezzük, hogy muzsikáltak: Bálint Ákos (kvartettben), Kiss József (kvartett), dr. Lázár Péter (kvartett), Márkus Zoltán (szólo, kvartett; meglepetés, az eddigieket ismertük, róla nem tudtuk), Vákár László (az egész este zongorakisérete, az ismeretes kedvességgel és pontossággal) és a kar.

A Dalárdáról ujjat mit mondhatnánk. Ugy énekeltek, mint máskor, mintha versenyen volnának s díjra pályáznának, egyformán precizen, akkor is, amikor Schuller János állott velük szemben, akkor is, amikor Bálint Ákos kezében volt a karmesteri pálcá. Jól tették a filharmonikusok, hogy a Dalárdával karöltve, együttesen rendezték ezt az estét, mert ma Gyergyóban az Iparos Dalkör, mostani fejlettsége mellett, minden ünnepségnek, estének nivóját csak emelheti. De hogy az a közönség, amely a Dalárda minden egyes szereplése alkalmával meg szokta töltöni a termet, hol maradt, ma sem értem.

Az említett tarkító, nem zeneszámokról: Liebl Edit két apró költeményét bájosan szavalta. Eltalálta a hangjához való verseket s a versekhez való hangot, elkerülve minden — mindig nagyon fölösleges — müindulatot. Máskor is nagyon szívesen hallgatjuk a tehetséges rutinos szavalót.

Csiky Alizka és Csiky Jenő táncá meglepetésképpen hatott. Egyikük sem szerepelt még s mindkettő inkább gyermekszámba ment, valahogy nem mertük volna róluk feltételezni, hogy határozott táncakézséggel, igen ügyes, kedves mozdulataikkal, mindjárt első fellépésükkel sikerüljön egy komoly, szép estébe ilyen jól beillő számot adniok. A meglepetés kellemes volt, bizonyítja az is, hogy háromszor kellett ismételnük.

Márkus Zoltán barátunk konferánsza jól esően szellemes, talpraesett, közbeszólásokra gyakorlatlanul riposztózó volt. Minta belőle a három hét óta közlésre váró, ebben a számban megjelenő biztosító vers.

Egy rosszleső momentum volt, az este után, másnap reggel számomra. Az egyik agilis rendezővel, azt hiszem, az egész kezdemé-

nyezőjével beszélgettem. Azt mondta, hogy hát szép, jó, a közönségnek, aki ott volt, tetszett, s ezzel a filharmonikusok meg is volnának elégedve, — — nem mondja, voltak elegenden, de nagyon sokan is hiányoztak, ha Gyergyónak ilyen kicsi a zeneszerető publikuma, akkor bizony nem érdemes hetekig betanulással, rendezéssel vesződni, szaladgálni, fáradni, — többet nem csinálnak semmi ilyesfélét.

Ez volt az, ami igen kellemetlenül érintett, de amit — szerencsére nem hiszek el.

Azok az agilis muzsikások, akik ezt az egész hangversenyt megrendezték, összehozták, végigjátszották: Bálint Ákos, Kiss Józsi, dr. Lázár Péter, Márkus Zoltán, Takács Lajos, megtennék, hogy amikor tudják, hogy egy száz főnyi, lelkes, hálás közönség várja őket s kéri, hogy játsszanak, nemmel feleljenek?

Nem hiszem!

HIREK.

Multkori vezércikkünkben arról elmékedtünk, hogy mennyire nem felel meg Bernádyra nézve, de meg az Universulra nézve se, hogy ez utóbbi, a Bernády kilépésével foglalkozva, őt a dicsőítő jelzők koronájával aggatja tele.

Azóta párja akadt az esetnek. Egy hozzánk sajnós, elég közel fekvő városban, kisebb-nagyobb (utóbbi hónapokban szerencsére nagyobb és mind nagyobb) időközben több példányban, nyomtatásban megjelenő sajtótermék (ne vegye sértésnek az Universul, hogy vele egyszerre emlegetjük) azt mondják, mi nem olvastuk, fulminans cikket közöl Paál Gábor doktorról, a Magyar Párt csiki tagozatának elnökéről, s lerántja őt a sárga földig, elmondva róla minden rosszat, amit csak hirtelenében valami bizottság kitalálhat egy becsületes emberről, akinek, mellest, van egy borzasztó nagy büne: hogy magyar. Mi több, az is akar maradni.

Paál Gábert nem volt alkalmunk megkérdeni, mi a véleménye az esetről, de neki is biztosan az, ami nekünk. Ahogy Bernádyn nem segít az Universul dicsőrete, neki egy centigrammot sem árt amaz időszaki organum izléstelenkedése.

Ellenben ezekből tanuljuk meg, hogy kell újságot olvasni, bizonyos újságokat. Ha azok dicsőrenek valakit, arval többé szóba nem állunk. Ha szidja a másikat, ennyi elég, hogy egyelőre becsületes embernek tartjuk.

Még egyszer, bocsásson meg az Universul, hogy bár csak alkalmanként és rövid időre, egy kalap alá vettük arval a másik nyomdai művel. De mit csináljunk?

... Lassan eljön azért az idő, amikor a Regát történelmi multu, nagy, liberális pártja maga is be fogja látni, hogy újdonsült itteni barátaival mintha kissé — korpa közé keveredett volna...

— Vintila Bratianu az új miniszterelnök. A Bratianu Ionel halálával megüresedett miniszterelnöki széket az elhunyt öccse, Vintila I. C. Bratianu foglalta el, aki bátyja halála után azonnal átvette a kormány vezetését. A minisztertanács benyújtotta lemondását a régenstanáchoz, mely a volt pénzügyminisztert elnökké nevezte ki. Más változtatást a kormány tagjai közt nem eszközölt. A kormány az ország népéhez kiáltvánnyal fordult, melyben az elhunyt miniszterelnök érdemeit emeli ki. Bratianu Vintila kormányzása máskülönböen ideiglenes jellegű s csak néhány napot jósolnak neki, hogy azután helyét koncentrációs kormány foglalja el. A nemzeti parasztpárt félhivatalosának rendkívüli kiadása szerint a Bratianu halála e párt magatartását semmiben sem befolyásolja s az ugyanolyan éles harcot fog folytatni a liberálisok ellen, mint eddig tette. — A politika eseményei még a legközelebbi napokra sem jóslhatók meg.

— Feloszlatták Csikszereda városi tanácsát. A belügyminiszter Christea közigazgatási vezérfelügyelő által levezetett vizsgálat alapján a csikszeredai városi tanácsot feloszlatta és helyébe ideiglenes bizottságot nevezett ki a város ügyeinek intézésére, amely Faroga Viktor, dr. Balogh Lajos, Biró József és Holló Gábor tagokból áll. Az új városi tanács megválasztása dec. 15-ére van kitűzve.

— Halálozás. Missuray Lajosné szül. Bodó Erzsébet, 51 éves korában, november 22-én meghalt.

Bartalis Karolin, Bartalis Ferenc szárhegyi birtokos 22 éves leánya 23-án hajnalban meghalt. Szülői és rokonsága gyászolja.

Bartis Mihály szárhegyi birtokos 91 éves korában 25-én elhunyt. A székely faj egészségességét hirdeti a matuzsálemi életkor s a leszármazók négy generációja.

Brassay Mihály ditrói felekezeti tanító vakbéloperáció után Csikszeredában meghalt. A 27 éves elhunyt fiatalember a f. hó 15-én Ditróban tartott tanítógyűlésen még teljes egészséggel jelen volt. Tragikusan hirtelen halála általános részvétet keltett.

— A gyergyószentmiklósi Ipartestület temetkezési segélyosztálya december elsején megkezdte működését. Akik a belépési nyilatkozatot aláírták, e hónap folyamán, a vasárnapot kivéve, mindennap este 6 órától kezdve az Ipartestület irodájában befizethetik a beállási díjakat: 100 lej alapítási díjat, az első haláleset 15 lejnyi járulékát és a tagsági könyvecskéért 20 lej, összesen 135 lej. 60 évnél idősebb tagok 300 lej alapítási díjat kötelesek fizetni. A temetkezési segélyosztály mindazokat, akik ez év december hó 31-ig mint tagok jelentkeznek, alapítótággokként kezeli és ezektől a beálláskor egészségi bizonyítványt nem követel. 1928. jan. 1-től kezdve a felvétel csak orvosi bizonyítvány alapján lehetséges. Erre való tekintettel érdekében áll mindenkinek, aki a humánus intézmény jótéteményében részesülni óhajt, hogy belépési szándékát mielőbb, de legkésőbb december hó folyamán Berkovits Lázár pénztárnoknál, kinél egyben a járulékokat is befizetheti, vagy Török Tamás titkárnál, Novák Béla ügyvezető alelnök-nél, vagy bármely igazgatónál; vidéken az ott helyi igazgatónál bejelenti. A segélyosztály tagja lehet mindenki, aki 20-ik évét már betöltötte és a 70-diket még el nem érte, ha román állampolgár és politikai jogainak birtokában van.

— A Kath. Népszövetség estélye. Az Erdélyi róm. kath. Népszövetség helybeli tagozata Krisztus Urunk királyságának, mint a Népszövetség legszentebb ünnepének évforduló emlékére dec. 4-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a Laurentzi-szálloda nagytermében műsoros estélyt rendez, melyre szeretettel meghív mindenkit és el is várja, hogy azon minden katolikus nő és férfi megjelenjen. Műsor: 1. Ének. Előadja a helybeli Kath. Legényegylet énekkara. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Dr. Bartos Gyula ügyvéd, elnök. 3. Szavalt Ferencz Lajos Kath. legényegyleti tag. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Török Ferenc pleb., volt országgyűlési képviselő. 5. „Jézus Szent Szíve” szinpadai jelenet. Előadják: Gereöffy Juci, Lázár Ilonka, Bartos Piroska, Bellai Margit, Csiki Mariana és Plesinger Gizi, a helybeli zárdaiskola növendékei. 6. Ének. Előadja a helybeli Kath. Legényegylet énekkara. 7. Monolog. 8. A Gyergyószentmiklósi Kath. Legényegylet szervezetét ismereti Márton Aron hittanár. 9. Bezáró beszéd. Tartja Szabó György apát-főesperes. 10. Pápai himnusz. Beléptidij nincsen. Önkéntes adományokat köszönettel fogad.

— Az állatkállitással kapcsolatban utólag meg kell emlékeznünk a Szárhegy és Alfalu községek tenyészbikáiról, amelyek hatalmas, szép, egészséges állatok. Az illető községek előjárásainak köszönetet mondhat az a lakosság, amelynek ökorállománya, a tenyészbikák helyes kiválasztása és megfelelő tartása következtében az erdélyi piac egyik legkeresettebb cikkét képezi.

— Köszönetnyilvánítás. Gergely Ferenc és neje Sipos Teréz, édes atyjuk elhunyt alkalmából kifejezett számos részvétet hálásan köszönik.

— A Loteria Sinistratilor nyertes sorsjegyeinek táblázata a városházán, a városgazdánál kapható.

— Kirabolták a ditrói trafikot. Szerdáról csütörtökre virradó éjjel ismeretlen tettesek kifosztották a piacon levő pavillont. Természetesen főleg a dohányáru érdekelte a fosztogatókat, ami által mintegy ötezer lej kára van a tulajdonosnak.

— **Visszaadott legelő.** A megyei agrárbi-
zottság f. hó 22. és 23-án a gyergyószentmiklósi
közirtokosságnak vissza- és számbaadott 446
hold legelőt a Lapos-havasból. A visszaadott
területet rögtön mérnökileg kijelölték és kihal-
mozták és az erről felvett jegyzőkönyvet a köz-
irtokosságnak kézbesítették.

Az eredmény, amely Gyergyószentmiklós
állattenyésztőire végtelen fontossággal bír, a
közirtokosság agilis vezetőségének és főleg dr.
László Dezső képviselő munkájának köszönhető.

— **Műkedvelő előadások.** A remetei lparos
Olvasóköri november 26-án este színelőadást
rendez. Almásy Tihamér népszínműve, a Tót
leány kerül színre. Az ambiciózus szereplők
nagy buzgalommal készülnek a színelőadásra,
amely Remetének kultureseménye lesz.

Szárhegyen, ugyancsak 26-án a műkedvelő
ifjúság rendez műsoros Katalin-bált, amelynek
programjában egyfelvonásos vígjátékok, ének-
számok, tréfák stb. szerepelnek, s biztosítják az
utánuk következő bál számára szükséges jó
hangulatot.

Ditróban, szintén 26-án műsoros Katalin-
bál lesz.

— **Autóbaleset a Ditró—tölgyesi ország-
uton.** Az elmúlt napokban majdnem végzetes
kimeneteli szerencsétlenség történt. Mult József
autója haladt át egy hidon. Az autó veze-
tője későn vette észre a hid középrészén el-
helyezett tulmagas válaszerendát s az ennek
nekiszaladt kocsi annyira erős lökést kapott
oldalra, hogy a mostan annyira divatos karfa-
nélküli hidról, mintegy négy méter magasság-
ból, lezuhantak a patakba. Az utasok közül
Adler József igazgató a karján és szemén szen-
vedett sérüléseket, míg a többiek, Mult József
autótulajdonos, Dobribán Juci ditrói vasuti ven-
deglős leánya és Strul Mancsi várhegyi posta-
mesternő hosszabb ideig ájultan feküdtek a
patakmederben. Az autó teljesen összetört. A
sebesültek sérülései szerencsére nem veszélyesek.

— **Hány lakásra esik egy orvos a külön-
böző országokban?** Angliában 1095-re, Német
országban 1321-re, Magyarországon 1562-re,
Franciaországban 1585-re, Csehszlovákiában
1813-ra, Jugoszláviában 3567-re, Oroszországban
3784-re, Bulgáriában 4230-ra.

Amerikában egészen bizarr a helyzet. A
nagy városok tömve orvosokkal, míg sok kis
város akad egyetlen orvos nélkül.

A legtöbb nyugati állam igen bőkezű egész-
ségügyi politikát folytat. Így például Anglia
annyira rendezett egészségügyi viszonyok között
él, hogy minden 1000 lakásra jut egy kórházi
ágy. Újzeelandban még ennél is kedvezőbb a
helyzet: 200 lakásra jut egy kórházi ágy.

Hol állunk mi ettől? Ha csak a közelmúlt-
ban 60 ágyról 20-ra zsugorodott gyergyói kór-
házra és a gyergyói medencében élő több mint
60.000 lakásra gondolunk, igen elszomorító per-
spektívát kapunk Gyergyó közegészségi viszo-
nyairól.

Biztosító-vers.

Hogy ne hüljön meg tán egy csésze teánál,
Biztosítsa magát Romana Steánál.
Mondta ezt már régen Ráchel is, meg Lea,
Legjobb biztosító a Romana Stea...

Felvétetni magát, messze sem kell menni,
Elmegy egyszer délben Laurentzihez enni.
Ha látta valaha Lysoform plakátját,
Rögtön megismeri a Stea titkárját.

Miként:
nem lehet aludni a Wagner zenénél:
Ő is nagy zajt csinál egy tányér levesnél

Közben érdeklődik egy jó kis velőről
S kezdi szűresölését nyugodtan előlről.

Szünet közben aztán Argus szemmel tekint,
Kit lehetne vajjon, biztosítani megint.
Ha már se nem tüzről, se nem életéről,
Bár örökké tartó gyengéd érzelméről.

Folytathatnám ezt én, ki tudja még meddig,
Ő azonban megvan egy jó fiu, sneidig.
Inkább abbahagyom, mert még majd párbaj lesz
Kard nélkül, bandázsszal,
Reklámmal, dumával,

Már ma így szokás ez.

— — — kus.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Nov. 26—27-én, szombaton és vasárnap

A halálos sugár.

Főszerepben a legbátrabb kalandorlovag, Ric-
cardo. Szenzációs kalandorfilm.

Nov. 30-án és dec. 1-én, szerdán és csü-
törtökön a

Schellenberg Testvérek.

Dráma H. Kellermann regénye nyomán. A ket-
tős főszerepben: Conrad Veidt. Női főszereplők:
Liane Haid és Lil Dagover.

SPORT.

Magyar vívók győzelme Kopenhágában.

A világhírű magyar vívók újabb győzel-
méről adhatunk hírt. F. hó 20-án ugyanis a
Kopenhágában rendezett nemzetközi versenyen
7:2 arányban nyerték meg a csapatversenyt.
Egyénileg az ugyancsak magyar Petschauer
Attila az első, aki valamennyi ellenfelét legyőzte.

A hölgyvívók között Fodorné Orbán Bözsi
ért el jelentős sikert, amennyiben a dán bajnok-
nőt is legyőzte és a II. helyre került.

A magyar kardvívás fejlettségét s szinte
verhetetlen voltát bizonyítja, hogy e gyönyörű
győzelmet dr. Posta világ bajnok, dr. Gombos
Európabajnok s még egy csomó világklasszist
jelentő magyar vívó távollétében érték el.

KÖZGAZDASÁG.

A holland kölcsön ügye.

A holland kölcsön ügyében a helyi egy-
háztanács, mely nagy intenzivitással foglalkozik
a kérdéssel, a napokban újra ülést tartott, mely-
nek eredményeként Püspök ur Öngyméltósá-
gához újra felterjesztést intézett a kölcsön fel-
vételének előzetes jóváhagyása érdekében, egy-
ben megvitatta azokat a kérdéseket is, melyek
még tisztázásra szorulnak. Ezen kérdések leg-
fontosabbikát az képezte, hogy a valuta inga-
dozása következtében hogy alakulna a kölcsön-
vevő helyzete a visszafizetés időpontjában.

E tekintetben a kölcsönt közvetítő Ladó
István tett is egy proposíciót a valutabiztosításra
vonatkozólag, ugylátszik azonban, az egyház-
tanács szükségesnek tartja erre nézve behatódó
eszmecserét folytatni Ladó István urral, miért
is újabb kérdéseket intézett hozzá.

Amint értesülünk, időközben a vidékek is
beszerezték azokat az előleges kellékeket, melyek
a kölcsön biztosításának feltételei, úgy, hogy az
előkészítő munkálatok már majdnem teljesen
készben is vannak.

Jellemző az általános gazdasági krízisre,
hogy a helyi akció folytán mindinkább szélesebb
körben akarnak bekapcsolódni még a távolabb
eső vidékek is, úgy hogy még a csiki egyes

egyházközségek is felvilágosításkéréssel fordul-
nak a helyi egyháztanácsához a bekapcsolódás
tekintetében, sőt a barcasági szászszág köréből
is jött egy megkeresés, Udvarhelymegyében pe-
dig már majdnem az egész megyére kiterjedt
ez a mozgalom.

Az irányítást városunk tartja a kezében,
ami nagyon helyes is, mert hiszen ő foglalko-
zott legelőbb is a kérdéssel, s városunk egyház-
tanácsának ezen irányítását a szomszód egyház-
tanácsok is elfogadják; Alfalu egyháztanácsa
például kimondotta, hogy ő az egész kölcson-
akció kidolgozása tekintetében teljesen követni
fogja a helyi egyháztanács intézkedéseit.

Ez is az egyedüli helyes megoldás, mert
egyenlők lévén a helyzetek és feltételek, ami jó
Gyergyószentmiklós városának, jó az a vidéknek
is. A különböző határozatok csak az egységes-
ség ártalmára szolgálnának és csak megnehezi-
tenék a kölcsön effektuálását.

Magasabb irányadó helyekről a kölcsönt
nem akadályozhatja senki és semmi, mert amint
biztos tudomásunk van róla, az egész kölcsön-
akcióról tudomása van a budapesti román kon-
sulátusnak is, ki a legnagyobb jóakarattal se-
gíti elő az ügy sikerültét.

Bármennyire is előrehaladtak a kölcsön-
akció egyes részletei, nem mulaszthatjuk el új-
ból és nyomatékosan figyelmeztetni népünket,
hogy ne bízzék a kölcsönnek egy-két héten be-
lül effektuálásában.

Az egész kölcsönügy egy óriási pénzügyi
tranzakció, amely a legnagyobb pénzügyi el-
gondolásokon kívül még igen nagy technikai
követelményeket is támaszt; értjük ezalatt a
telekkönyvi állapotok ezidőszerinti nagy rende-
zetlenségét egyrészt, másrészt a tömeges telek-
könyvi bejegyzésekkel járó nehézségeket.

És még egyre akarjuk figyelmeztetni né-
pünket, hogy csalódás ne érje.

Nehogy azt higgye, hogy a kölcsön effek-
tuálásánál holtbizonyossággal meg fogja kapni
azt az összeget, amelyet most bejelentett.

Még egy belföldi kölcsönnél is alaposan
megfontolja az a tőkecsoport, vagy bank, hogy
hová és milyen biztosítékok mellett helyezi el
pénzét; hányszor inkább megfontolja azt egy
külföldi cég, ki előtte teljesen ismeretlen ter-
rénumon, személyek és körülmények beható is-
merete nélkül helyezi el pénzét. Nála tehát
csakis a legreálisabb biztosítékok jöhetnek csak
számításba, melyeket megbíráltatni akar a saját
emberével is. A kölcsön effektuálását tehát egy
a külföldi cég és a kölcsönigénylők megbízottjából
álló becsőbizottság szakzerű becslése előzi
meg, mely szintén időbe kerül.

A legnagyobb figyelemmel és érdeklődés-
sel várjuk a kölcsönakció további fejleményeit
s egyuttal népünk sorsáért aggódó szívvvel is,
mely nép teljesen a gazdasági örvény szélén
áll, mely örvénybe ha egyszer belebukik, többé
feltámadása nem lesz.

Cs. A.

**Nyomdafestéken keresztül ve-
zet az ut a meggazdagodáshoz.**

**Reklámozzuk
cikkeinket !!!**

Kartelen kívül!

Leköt:

tűz-, betöréslopás-, üvegtörési-, géptörési-,
szállítmány-, baleset-, szavatossági- és
automobilbiztosításokat, továbbá

életbiztosításokat

a legelőnyösebb módozatok szerint és
modern kötvényfeltételekkel.

**„STEUA ROMÂNIEI“
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.**

Alaptőke és saját tartalékalapok 100,000.000.

Csikmegyei felügyelőség:

10-3

GHEORGHENI, CAL. REGELE FERDINAND 34.

Részesítse figyelmében:

Amortizációs (sorso-
lások) népbiztosításunkat!

115.—, illetve 175.—

lei havi járulék ellenében minden formáság
nélkül

20.000.—, vagy 30.000.—

leiről szóló kötvényt válthat és ha a sze-
reense kedvez Önnek, úgy már az első díj-
részlet után felveheti a

teljes biztosított összeget.

NYILTTÉR.)*

Fiamért, Sövér Sándorért, semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalok.

Sövér Elek,
Gyergyóalfalu.

*) E rovat alatt közlöttékért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 3379/1927. adm.

Publicațiune.

In ziua de 15 Decembrie 1927 se vor ține doue licitațiuni la primăria cu valdiul de 6% pentru procurarea de 1450 metri ster lemne de fag de foc. Condițiunile se pot vedea la Primăria.

Primar: Dr. Benke. Sef. serv. tehnic: inginer László.

Hirdetmény.

1927. december 15-én két árlejtés tartatik 6% bánatpénzzel a városházán 1450 ürméter bükküzifa beszerzésére. Feltételek a városházán megtekinthetők.

Polgármester:

Dr. Benke.

Főmérnök:

László.

A borszéki közbirtokosság elnöksége.

Szám 143/1927.

Meghívó.

A borszéki közbirtokosság 1927. november hó 29-én délután 3 órakor Szárhegy község-házánál rendes közgyűlést tart, melyre az érdekelte birtokosok tisztelettel meghívattak azaz, hogy tekintet nélkül a megjelentek számarányára, jogosítva lesz a gyűlés érvényes határozatok hozatalára.

Ditró, 1927. nov. hó 21-én.

Composesoratul Borsec

Czibalmos Imre,
kb. jegyző.

Puskás István,
kb. elnök.

Tárgysorozat:

1. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. A Borszéki Fürdővállalat R. T. 1927. jun. 15-én írásban beadott ajánlatára határozat hozatal.
3. Agrar Revizios ügyben az Agrar Comite határozatának ismertetése.
4. Bánffy erdő fakitermelési engedélyének megszerzése tárgyában jelentés.
5. Apáskerti tisztalakás felépítéséről jelentés.
6. Elnöki előterjesztések.
7. Alapszabály értelmében beadott indítványok tárgyalása.

Primăria comunei Joseni. Jud. Ciuc.

No. 983/927.

Publicațiune de licitație.

Se publică spre cunoștință generală, ca în ziua de 21 Ianuarie 1928 ora 3 p. m. în localul primăriei Joseni se va vinde prin licitație publică în conformitate cu Art. 72—83 din Legea asupra contabilității publice și cu Art. 215 din legea pentru Unificarea Administrativă, prin oferte inchise și sigilate materialul de circa 7645 m³ brad molid din padurea comună numită „Olves” — situata în hotarul comunei Joseni.

Prețul de strigare per un m³ e de 150 Lei.

Garanția provisorie este de: 115.000 Lei în numerar sau în efecte garantate de stat.

Supraoferte nu se primesc.

Condițiunile de licitație se vor vedea la primăria comunei Joseni în oarele oficiale.

Joseni, la 1 Noemvrie 1927.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár.

Balázs Vilmos

sör, bor, szesz és szeszesitalok raktára

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós

A Bürger-féle marosvásárhelyi sörgyár főlerakata.

Telefon 18.

A legmodernebb gőzerőre berendezett sörtöltőde

Egy

jókarban levő kocsisán és egy drb. Triör gabonarostálógép eladó. Cim a kiadóban.

Óráat javít

szakértelemmel és jutányosan

Stein Salamon

órás és ékszerész (postával szemben) Szemüvegek orvosi rendelésre.

30 év óta fennálló

legmodernebb anyaggal villamerőre berendezett

Sándory

könyvnyomda és könyvkötészet

elvállal: mindennemű nyomtatványt a legutóbb nyosabb árszámítás és legkényesebb ízlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok 2 óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig nyomtatványait, amíg árajánlatot nem kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától

Gyergyószentmiklóson.

Aragonit-diszműtárgyak, közigazgatási nyomtatványraktár, könyv-, papir- és írószerkereskedés.

Szabó Márton utóda

cipőüzletében Gyergyószentmiklóson szerezheti be legjutányosabban a legjobb minőségű gyermek, női és férfi cipőit, hó és sárcipőit.

Nagy választék! Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

Tisztviselőknek, hivatalnokoknak kedvezmény!

Wimpassing márkájú hócipőim a legolcsóbbak.

ILLATSZEREK, SZAPPANOK!!

és egyéb toilette cikkek

Gyergyószentmiklóson

a legolcsóbban árusít

a „VÉNUS” parfümeria.

Szives pártfogást kér Ausländer Béla droguista.

LÁZÁR FIVÉREK

Telefon szám: 23.

GHEORGHENI.

Telefon szám: 23.

FIÓKÜZLETEK: GYERGYÓALFALU, GYERGYÓCSOMAFALVA, GYERGYÓSZÁRHEGY.

Legfinomabb grizes és sima nullás liszt ára Lei 12.50.

Ha anyagi helyzete megengedi, szerezze be egész évi lisztszükségletét. Nagyon sok pénzt fog megtakarítani vele.

Csakis bánáti liszteket vegyen!

Tapasztalhatta, hogy a legjobbat és legolcsóbbat kapja

Lázár Fivérek cégnél Gyergyószentmiklóson.

Cukorközpont Gyergyóvidéki hivatalos lerakata. — Nagy gyapot és fejtő raktár.

Mindenféle fűszerárak legolcsóbban kaphatók.

3—3

Primăria

Nyomatott Sándory Mihály könyvnyomdájában Gheorgheni — Gyergyószentmiklóson. — Napoca.